

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 29-04-2022
Enhed: ELU
Sagsbeh.: DEPBBM
Sagsnr.: 2202945
Dok. nr.: 2165872

Folketingets Sundhedsudvalg har den 17. februar 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 429 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Christian Schmidt (V).

Spørgsmål nr. 429:

"Sundhedsministeriet har udsendt bekendtgørelse 42 af 15. januar 2021. I paragraf 9 står der: § 9. Fysiske og juridiske personer, herunder offentlige myndigheder, som har rådighed over lokaler, hvortil offentligheden har adgang, skal opfylde følgende krav, jf. dog kapitel 4. I stk. 1, litra 5, står der: 5) Der skal være vand og sæbe eller håndsprit (mindst 70 pct. alkohol) tilgængeligt for kunder, besøgende og deltagere.

- Når man påbyder, at der skal være vand og sæbe eller alkoholdesinfektion på mindst 70 pct. alle steder, hvor offentligheden har adgang, er man så klar over, at man udelukker andre produkter fra at kunne anvendes, og at det dermed er et forbud mod andre produkter?
- Når man sidestiller vand og sæbe med alkoholdesinfektion, er det så fordi, at man mener, at vand og sæbe slår mikroorganismer ihjel og beskytter mod covid-19?
- Hvis Sundhedsministeriet mener, at sæbe slår mikroorganismer ihjel, så skal sæbe i henhold til gældende lovgivning være godkendt som et biocid og i modsat fald, er det ulovlig markedsføring. Er sæbe godkendt som et biocid? I et svar fra SSI til firmaet Pureclean fremgår: Såfremt man i en given produktbeskrivelse angiver, at et produkt kan slå mikroorganismer ihjel, eller at det har en begrænsende effekt på mikroorganismer, vil det være at betragte som et biocid."

Svar:

For så vidt angår spørgsmålets punkt a kan det oplyses, at der ikke er tale om et forbud, men at fysiske og juridiske personer, herunder offentlige myndigheder, som har rådighed over lokaler, hvortil offentligheden har adgang, skal opfylde nogle krav.

Kravet om adgang til vand og sæbe eller håndsprit i lokaler, hvortil offentligheden har adgang, er hjemlet i epidemiloven, og kravet stod på en sundhedsfaglig anbefaling fra Sundhedsstyrelsen.

./.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at det var konkurrenceforvridende at anvise brug af alkoholbaserede produkter, når der var substituerbare produkter, som ikke indeholdt alkohol. Dette redegjorde jeg for i min tale til besvarelse af samråd Y-Æ i Sundhedsudvalget den 22. marts 2022 om det krav om adgang til vand og sæbe eller håndsprit i lokaler, hvortil offentligheden har adgang, som har været gældende i forbindelse med håndtering af covid-19, jf. vedlagte svar på SUU alm. del 562.

Som jeg også anførte i min tale under førnævnte samråd, blev kravet ændret i foråret 2021. Denne ændring stod også på en sundhedsfaglig vurdering fra Sundhedsstyrelsen. Ændringen skete ved at ændre produktbetegnelsen fra "håndsprit" til "hånddesinfektion" i flere bekendtgørelser med det sigte at udvide kravet til også at omfatte

desinfektionsprodukter, der ikke indeholder alkohol, forudsat at produkterne havde den samme effekt som håndsprit. Alligevel blev kravet om tilgængelighed af alkohol-baserede produkter for kunder, besøgende og deltagere utilsigtet fastholdt, da efter-sætningen "(mindst 70 pct. alkohol)" blev bevaret. Det betød, at det efter ordlyden fortsat de facto var håndsprit, der blev stillet krav om.

Til brug for besvarelse af spørgsmålets punkt b er der indhentet bidrag fra Statens Serum Institut, som oplyser følgende:

"Statens Serum Institut anbefaler i forbindelse med forebyggelse af smitte med SARS-CoV-2, at man udfører håndhygiejne for at nedbringe mængden af/fjerne virus på hænderne og derved mindske risikoen for smitte. Ved håndvask med brug af vand og sæbe løsnes og fjernes mikroorganismer (via sæben) og brug af vand bidrager til en fortynding og letter bortfjerningen af mikroorganismer. Ved hånddesinfektion ved brug af et hånddesinfektionsmiddel med tilstrækkelig dokumenteret antimikrobiel effekt, udøves en direkte drabseffekt (biocid-effekt). Dette er i fuld overensstemmelse med anbefalinger fra en række internationale organisationer, herunder WHO, ECDC, CDC og FDA."

Til brug for besvarelse af spørgsmålets punkt c har Sundhedsministeriet anmodet Miljøministeriet om bidrag. Miljøministeriet oplyser følgende:

"Iht. biocidforordningens artikel 3, stk. 1(a) er et biocidholdigt produkt defineret som "Stoffer eller blandinger i den form, hvori de leveres til brugere, som består af, indeholder eller genererer et eller flere aktivstoffer, som er bestemt til at kunne ødelægge, afskrække, uskadeliggøre, hindre virkningen af eller bekæmpe virkningen af skadegørere på anden vis end blot fysisk eller mekanisk påvirkning."

En sæbe, der ikke markedsføres som havende en effekt mod skadegørere, vurderes som udgangspunkt at virke fysisk for at fjerne skidt, snavs og skadegørere. Derfor er sæbe almindeligvis ikke omfattet af definitionen af et biocidholdigt produkt eller reglerne i biocidforordningen generelt. Sæbe skal dermed ikke normalt godkendes som et biocidprodukt.

Hvis en sæbe markedsføres med information om, at produktet har en effekt mod skadegørere, som ikke udelukkende er fysisk, f.eks. at kunne bekæmpe bakterier, virus og svampe, så vil sæben kunne være at betragte som et biocidholdigt produkt. Det kunne for eksempel være produkter med bakteriedræbende aktivstoffer til anvendelse i sæber til særlige anvendelser eksempelvis i sundhedssektoren."

Jeg henholder mig til svaret fra Miljøministeriet.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Brit Borum Madsen